

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Republiken Uruguay om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor och med förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Republiken Uruguay om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor och med förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen (RP 91/2017 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Jaana Vehmaskoski, finansministeriet
- tullöverinspektör Lassi Salakka, Tullen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- inrikesministeriet
- Polisstyrelsen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den i februari 2017 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finland och Republiken Uruguay om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor samt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Överenskommelsen syftar till att förbättra samarbetet mellan Finlands och Uruguays tullmyndigheter i bekämpningen och undersökningen av tullbrottslighet.

Överenskommelsen motsvarar i stort de andra internationella överenskommelser om tullsamarbete som Finland de senaste åren har ingått med tredjeländer vilkas huvudsyfte är att ge den andra parten upplysningar för att bekämpa och undersöka tullbrottslighet. Överenskommelsen utgår från Världstullorganisationens modellavtal. Överenskommelsens tillämpningsområde omfattar

Betänkande FvUB 14/2017 rd

ömsesidigt bistånd mellan parternas tullmyndigheter i syfte att säkerställa att tullagstiftningen iakttas och att förhindra, undersöka och åtala överträdelser av lagstiftningen. Överenskommelsen ingriper inte i de nationella myndigheternas befogenheter. I praktiken handlar det i huvudsak om att lämna ut information som anskaffats på begäran eller som tullmyndigheten annars förfogar över till den begärande partens tullmyndigheter.

Överenskommelsen träder i kraft sextio dagar efter den dag då parterna på diplomatisk väg har meddelat varandra att de har slutfört de åtgärder som enligt den nationella lagstiftningen behövs för att överenskommelsen ska träda i kraft.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Överenskommelsen syftar till att förbättra villkoren för samarbete mellan Finlands och Uruguays tullmyndigheter i bekämpningen och undersökningen av tullbrottslighet. Enligt överenskommelsen bistår parterna varandra för att säkerställa att tullagstiftningen tillämpas korrekt och för att förhindra, utreda och väcka åtal för överträdelser av tullagstiftningen. Biståndet sker genom att information på begäran eller på eget initiativ lämnas ut till den andra partens tullmyndigheter. Dessutom utför parternas tullmyndigheter på begäran eller på eget initiativ konkreta kontroller och på begäran också undersökningar.

För närvarande finns det ingen bilateral överenskommelse mellan Finland och Uruguay om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor. Uruguay ingick 1995 ett ramavtal med Europeiska unionen om kommersiellt och ekonomiskt samarbete. Både Finland och Uruguay är parter såväl i FN:s konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/1994) som i FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FördrS 18 och 20/2004). Den nu aktuella bilaterala överenskommelsen begränsar inte tillämpningen av bestämmelserna i de konventionerna.

Utskottet konstaterar att överenskommelsen med Uruguay i hög grad motsvarar de andra internationella överenskommelser om tullsamarbete som Finland ingått med tredjeländer under de senaste åren. Dessa bilaterala överenskommelser bygger på Världstullorganisationens rekommendationer och modellavtal och på avtalspraxis utifrån dessa. Den föregående överenskommelsen om tullsamarbete som utskottet behandlade gällde samarbetet mellan myndigheterna i Finland och Argentina (FvUB 29/2016 rd).

Enligt överenskommelsen mellan Finland och Uruguay ska åtgärder vidtas i enlighet med gällande lagstiftning på den anmodade partens territorium och inom ramen för den anmodade tullmyndighetens befogenheter och tillgängliga resurser. Överenskommelsen innehåller också bestämmelser om användningen av upplysningar och handlingar som erhållits enligt den och om behandlingen av personuppgifter.

Betänkande FvUB 14/2017 rd

De mest centrala bestämmelserna med tanke på riksdagen hänför sig till skyddet av personuppgifter. Eftersom Uruguay inte är part i konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 36/1992, Europarådets dataskyddskonvention), ingår det en separat bilaga i överenskommelsen som gäller grundläggande principer för skydd av personuppgifter. Bilagan utgör en integrerad del av överenskommelsen och bestämmelserna i den grundar sig på artiklarna 5—11 i dataskyddskonventionen. När personuppgifter behandlas med stöd av överenskommelsen ska parterna säkerställa dataskyddets nivå så att den motsvarar minst den nivå som uppstår när principerna i den integrerade bilagan till överenskommelsen tillämpas.

Den föreslagna lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen innehåller en bestämmelse om sekretess för och utlämnande av upplysningar, handlingar och andra meddelanden som en tullmyndighet tar emot, upprättar eller sänder i enlighet med överenskommelsen. Bestämmelserna i överenskommelsen förutsätter ett starkt sekretesskydd för de uppgifter som utbyts, på grund av deras karaktär. I överenskommelsen binder man sig följaktligen till ett förfarande som avviker från bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Det är alltså motiverat att 2 § i ikraftträdandelagen får en bestämmelse som garanterar sekretess för uppgifter som parterna utbyter i enlighet med överenskommelsen.

I artikel 2 i överenskommelsen anges avtalets tillämpningsområde. Det framgår av punkt 2 i artikeln att bistånd enligt överenskommelsen ska lämnas i enlighet med gällande lagstiftning på den anmodade partens territorium. Överenskommelsen bygger följaktligen på principen att bistånd ska lämnas i enlighet med den nationella lagstiftningen. Vid behov kan den anmodade tullmyndigheten överföra biståndsärendet till en annan behörig myndighet.

Artikel 7 gäller kontrollerade leveranser. Nationella bestämmelser om kontrollerade leveranser finns i 5 kap. 43—44 § i polislagen (872/2011), 10 kap. 41—42 § i tvångsmedelslagen (806/2011), 3 kap. 42—43 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015), 41 § och 43 a § i gränsbevakningslagen (578/2005) och 4 § i lagen om samarbete mellan polisen, Tullen och gränsbevakningsväsendet (687/2009). När man beaktar den nationella lagstiftningen om kontrollerade leveranser, samarbetet mellan PTG-myndigheterna och regleringen om internationella kontrollerade leveranser ger överenskommelsen alla de brottsbekämpande myndigheterna möjligheter att utifrån sina befogenheter främja en effektiv tullbrottsbekämpning, anser utskottet.

Man kan ännu nämna att enligt artikel 15 i överenskommelsen får personuppgifter lämnas ut endast till tullmyndigheter och andra brottsbekämpande myndigheter samt till åklagarmyndigheter och rättsliga myndigheter, om de behövs i åtalssyfte.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet förordar att riksdagen godkänner den i Helsingfors den 13 februari 2017 ingångna överenskommelsen om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor mellan Republiken Finland och Republiken Uruguay och att riksdagen godkänner lagförslaget om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen utan ändringar.

Betänkande FvUB 14/2017 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner överenskommelsen i proposition RP 91/2017 rd.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 91/2017 rd utan ändringar.

Helsingfors 27.9.2017

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Mika Kari sd
medlem Elsi Katainen cent
medlem Kari Kulmala blåa
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Juha Pylväs cent
medlem Veera Ruoho saml
medlem Wille Rydman saml
medlem Joona Räsänen sd
medlem Vesa-Matti Saarakkala blåa
medlem Mari-Leena Talvitie saml
ersättare Lasse Hautala cent.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.